

KADINLARDA İKTİDARSIZLIK PROBLEMİ

Emir KAYA

27 Mart 2023

<https://emirkaya.net/kadinlarda-iktidarsizlik-problemi/>

Her erkeğin içinde kadın otoritesini tanıma eğilimi vardır. Bu eğilimin kökeni anneye ilişkidir. Çocukluğunda annesine, yetişkinliğinde eşine hürmetle bağlanamayan bir erkeğin mutlu olması zordur.

Fakat...

Hürmet ve bağlılığın erkeğin içinden kaynaması, erkeğin kadından yana hiçbir zorlama ve manipülasyon hissetmemesi de zorunludur. Çünkü aynı erkeğin doğasında bir de bağımsız ve muktedir olma eğilimi, hatta yer yer mecburiyeti vardır ki erkek bu sorumluluktan vazgeçtiği oranda erkekliğinden vazgeçmiş olur. Bu da döner yine kadınlığı vurur, bütün bir toplumu vurur.

Son derece hassas bir konu... Kadın otoritesi, erkek iktidarı... Nasıl olacak? Temelden anlatalım.

İnsan ilişkileri şu iki temelde işler: İktidar ve sevgi.

İktidar boyutunda özneler birbirinden ayrıdır. Bir arada bulunmak için kudret gerekir. Kudreti fazla olanın az olanın üstünde iktidarı vardır. Birliktelik, güçlü olanın odakta olmasıyla kurulur.

Sevgi boyutunda ise insanlar arasında tabii bir kaynaşma ve birlik vardır. Güç ve kuvvet kullanımına lüzum yoktur. Kimse odak değildir. Herkes odaktır.

Günümüzün pek çok toplumsal sorununu, özellikle aile sorunlarını işte bu iktidar-sevgi diyalektiği üzerinden açıklayacağım. Fakat öncesinde bu diyalektiği biraz daha tanıtmak isterim.

Şöyle... Varlık nedir? Varlığı tek bir kelimeyle izah edecek olsak “Enerjidir” diyebiliriz. Enerji nedir? Enerji güçtür. Peki bu güç kime aittir? Varlıklara mı? İslamiyet diyor ki: “La havle ve la kuvvete illa billah”. Yani “Bütün hareketlilik, dönüşüm, değişim ve bunların arkasındaki kuvvet, kudret ancak Allah’ladır”. Evet, varlık bir kudret olayıdır. Fakat kudret varlığın kendisinden değildir. Nasıl ki varlığın kaynağı kendisi değilse varlıktaki kudretin kaynağı da kendisi değildir.

Varlığın kendisinde hiçbir kudret görmeyenler, varlığı tamamen bir kaynaşma, sevgi ve aşk olayı olarak görmüşler. “Hiçbir varlığın iktidarı yok... Her şey eşit... Her şey iç içe... Bir...” demişler. Bu hakikattir. Daha doğrusu, hakikatin bir yüzüdür.

Hakikatin diğer yüzü ise pozitif bilimler, doğa bilimleridir. Varlığa, Allah’ı görmeyerek bakın... Ne görürsünüz? Varlığın tamamen bir güç, kuvvet, kudret olayı olduğunu... Her şeyin enerji, enerjinin de iktidar anlamına geldiğini... Tüm varlığı açıklayan olgunun iktidar olgusu olduğunu... Sürekli rekabet, sürekli mücadele, sürekli çaba...

Nietzsche bunu çok iyi görmüş. “Varlık güçtür. İnsan da varlığa dahildir. Öyleyse insanın tüm meyilleri güçle ilgilidir. İnsan psikolojisinin özü güç istencidir” demiş. O kadar doğru ki... Elbette sevgisiz bakınca... Pozitivist bakınca...

Darwin canlıların varlık serüvenini güç ve kudret gözüyle okumuş. Foucault toplumsal ilişkileri iktidar olgusuyla açıklamış. “Siyaset ne yapıyorsa iktidar için yapar. Her şey üstünlük kurmanın bahanesidir. Özgürlükler bile... Hukuk bile... İnsanları nesneleştirmek şöyle dursun, özneleştirmek bile bir iktidar kurma oyunudur” demiş. Ne demek bu? İnsanlar arasında eşitlik duygusu belirleyici değil. Esasında sevginin hükmü yok. Üstünlük kurma var, yönetme var, şekillendirme var, var etme var...

(Feminizmi ve günümüzde yaratılmakta olan kadınlığı bu açıdan okuyunuz. “Nesne olmayacağız, özne olacağız” diyen kadınlar acaba bir iktidar tuzağından kurtulalım derken daha başka, daha ince iktidarların tuzağına mı düşüyor?)

Foucault’cu anlamda insanların neredeyse tamamı dezavantajlı durumdadır. Çünkü gerçekte iktidar değildir. Kendisini muktedir zannederken bile birilerinin projesine, iktidarına maruz kalır. Sürekli, her yönden kudrete, iktidar hesaplarına maruz kalır. Sevgi söylem ve görüntülerini bile güçlenme aracı kılan projelere...

Marksizmin özü nedir? Bazı insanların emek sarf etmesi, bazılarının servet toplaması temelinde ortaya çıkan iktidar uçurumu... Hedef bu sorunlu iktidar ilişkisini yok etmektir. Peki bu mümkün müdür? Evet, belki, fakat o iktidar ilişkisini ortadan kaldırıncaya ortaya mutlaka başka bir iktidar ilişkisi çıkacaktır. Başka bir eşitsizlik çıkacaktır. Eğer güç bir doğa kanunuysa sosyal alanda iktidar yani eşit statüde olmamak da bir doğa kanunu değil midir? Şüphesiz ki öyledir. İktidar kaçınılmazdır.

Peki feminizmin özü nedir? Erkeklerin kadınlar üstünde iktidar kurdukları iddiasıdır. “İktidar varsa üstünlük vardır. Eşitlik yoktur, adalet yoktur. Kadın ezilmektedir. Erkek ezilmektedir.

Tablo tersine çevrilmelidir”. Bu görüşler haklı mıdır? Evet, hayatı Nietzsche’nin, Darwin’in, Foucault’nun, Marks’ın ve daha nicelerinin gözüyle okuyorsanız bunlar o kadar haklıdır ki...

Fakat bir başka göz daha var: Sevgi.

Sevgi deyince hemen romantizme kaçtığımız, romantizm ayağına kadınları sömürmeye yeltendiğimiz zannedilmesin. Sevginin de bir matematiği vardır. Onu anlatalım.

Esasında sevgi ile iktidar birbirinden mutlak olarak soyutlanamaz. Bir ilişkide niyet iktidar kurmaksa orada sevgi yoktur. Bunu söyleyebiliriz. İktidar kurmak... Nietzsche gibi, Foucault gibi düşünün ama... İktidarın en helezonik, en mikroskobik hallerini hayal edin...

Mesela “Çocuğumun şöyle bir kariyeri olsun” diye ömür boyu çırpınıyorsunuz. Gece gündüz emek sarf ediyorsunuz. Sevgi, fedakârlık içinde olduğunuzu düşünüyorsunuz. Fakat manevi röntgen raporunuz diyor ki “Hayır, bu bir iktidar ilişkisidir. Sevgi ilişkisi değildir. Çünkü siz çocuğunuzun üzerinde benliğinizin arzularını icra ettiniz”.

Bu hassasiyetle bakılırsa sevginin çok zor, çok nadir olduğu görülür. Benliğini ve iktidarını sergileme, etki uyandırma güdüsüyle iç içe geçmiştir sevgiler... Güç istencinden tamamen arınmış sevgi dünyanın en nadir kıymetidir. Bunu Yunus Emre ne güzel anlatıyor: “Ben ne dersem dost tutar, dost dediğin ben tutarım”. Yani Allah’la aramda iktidar münasebeti kalmadı. Sadece sevgi var.

Zahiri dindarlar buna karşı çıkabilir. Yunus Emre “Allah benim arzularıma teslim oldu, benim benliğime sıkıştı demiyor. Ben benlikten vazgeçtim. Allah’la didişmekten vazgeçtim. İki ayrı irade algılamıyorum” diyor. Bu sözün anlamı bu.

Konuyu dağıtmayalım... “Bir ilişkiden muradınız güç hissetmek, tesir etmek gibi iktidar tezahürleriyle sevgisizsiniz” dedik. Öte yandan, sevgi ilişkisini kurmanın ve sürdürmenin ilk aşamaları bir iktidarın varlığını zorunlu kılar. Çünkü güç ve kudret de bir doğa kanunudur. İlişkinin bir zemini, çerçevesi, kodları ve kuralları olacaktır ki sevgi duman gibi dağılıp uçmasın.

Günümüzde aşklar neden kısa? Çünkü çerçevesi belli değil. Kuralları belli değil. Seviyorsun, seviliyorsun, sonra bir rüzgarla hepsi uçup gidiyor. Sevgi fidanının bir toprağı olur, iklimi olur. Fidan zayıfken onu bir kazığa bağlarsın ki rüzgârda kırılmasın. Fidana heveskar bir iyimserlikle değil, akılla ve mantıkla da bakarsın ki büyüsün, meyve versin. Kısacası, evet, niyet sevgi olmalı ama sevginin kemal bulması için yine doğa kanunlarına muhtacız. Kudret dinamiklerini doğru okumaya muhtacız. Sevgi, kemal buluncaya kadar, iktidar diyalektiğinden arınmış değildir.

Bütün sevgi ilişkilerinin özü şudur: Bir taraf teslim olur. Teslim olarak teslim alır. Kaynaşırlar. Ama teslim olan tarafın teslim olurken teslim alma gayesi yoktur. Sevgi uğruna, doğal olarak teslim olur. Kendisine teslim olunan da gönülden teslim olmaya hazırdır, direnmez. Bu sayede sevgiye doğal olarak ererler. Didişerek, sürtüşerek değil.

Aynı anda iki taraf da birbirine teslim olma niyetindeyse iş çok kolaylaşır. İki taraf da teslim olmama yarışı veriyorsa orada sevgi asla yerleşmez. Sonu hüsrandır.

Allah’la kul arasında olması gereken tek bir duygu vardır: Sevgi. Diğer bütün kulluk duyguları sevginin görünümleridir. Sevgi kemal buluncaya kadar kulun Allah’la kurması gereken ilişki ise itaat ilişkisidir. Çünkü ortada bir iktidar gerçeği vardır: Ya sen iktidar olacaksın ya Allah. Allah diyor ki “Kudret benimdir, bana yaraşır. Acizlik sana yaraşır. Bana acziyet yolundan gel. Ta ki aramızda didişme kalmasın, sadece sevgi olsun”.

Buluğa erinceye kadar Allah’ın tüm insanlara nazarı salt sevgi ve merhamettir. Büluğ çağıyla birlikte insan kendine uyanır, düşüncelerinde itiraz ve rekabet baş gösterir. İşte o zaman ilahi emirler kendisine iletilir ve rekabet etmemesi, boyun eğmesi, tekrar çocukluk cennetine girmesi istenir.

Kısacası, iktidar ve sevgi... İki boyut... Birbirinden soyutlanamaz. Önemli olan niyettir: Derindeki niyet sevgi midir, iktidar mıdır? Birlik midir, üstünlük müdür? Erimek midir, belirlemek midir? Bu çok önemlidir.

Aşk, dostluk, aile gibi özel ilişkilerde sevgi niyetinde olmak da yetmez. Akli doğru kullanmak, iktidar kavgasını başlatmamak da gerekir.

* * *

Ekonomisiyle, siyasetiyle, hukukuyla, eğitimiyle, sporuyla sosyal alan baştanbaşa iktidar alanıdır. Kudretin kanunlarına tabidir. İnsanlık tarihi boyunca ekseriyetle bu alan erkeklerin elinde olmuştur. Dünyadaki yapımların ve yıkımların çoğu erkek elinden çıkmıştır. Toplumsal iktidar alanını erkekler doldurmuştur. Ve erkekler iktidar alanında bulunmak suretiyle hem güçlenmiş hem de yıpranmış, katılaştırmıştır.

Geleneksel kurguya göre, erkek bu yorucu alandan çıkarak iktidar rekabetinin yaşanmadığı ortama yani evine gider. Orada iktidar kendisidir. Mücadele vermesine gerek yoktur. Rahattır. Kadın da erkeğin iktidarını kabul eder. Munistir, yumuşak başlıdır. Aynı zamanda da güzel, sevimli bir varlıktır. Erkek evine girince kendisiyle hiçbir şekilde rekabet etmeyen eşiyi içi açılır, mutlu olur. Kendisini mutlu eden bu varlığı memnun etmek için gönülden bir heyecan ve

istek duyar. Böylece ikisi birlikte mutlu olurlar, çocuklarına da içinde henüz iktidar mücadelesinin görünmediği bir cenneti yaşatmış olurlar. Manzara bu...

Feminist gözle bakınca diyeceksiniz ki “Neden kadın evinde oturup erkeğin kendisini mutlu etmesini bekleyecekmiş? Neden kadın erkeğe muhtaç ve mecbur olacakmış? Neden erkek dış dünyadaki statüsünden güç devşirirken kadının tek seçeneği erkeğe bağımlılık olacakmış? Kadın da dış dünyaya çıkar. İktidar masasında yerini alır. Güçlenir. Erkeğe muhtaç olmaz. Edilgen olmaz. Etken olur”.

Bu sözler haklı mı? Haklı. Evet, haklı, ama pozitivist gözle bakınca... Salt akılla bakarsanız, sevgisiz bakarsanız haklı.

Ve bu sözleri haklı çıkaran en önemli şey, erkeklerin sevgisizliğidir. Erkeklerde sevgi ve güven bulamayan, bulacağına inanmayan bir kadın ne yapsın? İstemese bile, yanlış saysa bile güç toplamak peşinde koşacak. Buna birazdan değineceğim.

Öncelikle şunu netleştirelim: Geleneksel ilişki biçimi kadının ezilmesini öngörmüyor. Farklı bir kadın-erkek okuması gerektiriyor. O okumada rol dağılımı sanıldığı kadar basit ve kaba değil.

Propagandaların aksine, geleneksel dengede sadece kadınlar erkeklere muhtaç değil. Erkekler de mutlu olmak için kadınlara muhtaç. Geleneksel kurguda evlilik dışı ilişkiye yer olmadığı, boşanma zorlaştırıldığı, özellikle çocuk sahibi kadınlar anne sıfatıyla aşırı gözetildiği için erkek de kadına, hayat arkadaşına, onunla hoş geçinmeye fazlasıyla muhtaç.

Eski toplumsal dinamiklerin dışında bir de şöyle, değişmez bir psikolojik gerçek var: Biz erkekler kadınların bizi muktedir görmesine muhtacız. Bir insan muktedir kabul edilmeye muhtaçsa o gerçekten muktedir midir? Ya da iktidar aslında onda mıdır? Bunu düşünmenizi isterim.

Evet, geleneksel öğretilerde iktidar erkeğe verilmiş. Fakat iktidarı tescil etme statüsü de kadına verilmiş. Söyleyin, bu durumda asıl iktidar kimdir? Allah adeta kadına demiş ki: “Ey kadın! Sen bu erkeğin tüm dünyayı şekillendirecek kadar, vurduğunu devirecek kadar güçlü olduğuna bakma. Ben bu adamı senin karşında çok aciz yarattım. Sen onun iktidarını kabul etmezsen o mahvolur. Mahvolunca da sana hayrı olmaz. Çocuklarına hayrı olmaz. Senin de hayatın mahvolur. Sen gel bu adamın iktidarını kabul et. Adam huzur bulsun. Sana iyi olsun. Sen de huzur bul. İkinizi birbirinize muhtaç yarattım. Bu kanuna karşı inat göstermeyin. Birbirinize muhtaç değilmiş gibi davranıp doğanıza aykırı gitmeyin. Aykırı giderseniz hayatın bazı cephelerinde bir şeyler elde eder görünürken özünüzde asla rahat yüzü görmezsiniz”.

Diğer bir ifadeyle, Allah'ın erkeğe kadın karşısında mutlak bir iktidar vermesi asla söz konusu değil. Allah hiçbir varlığa bir başka varlık karşısında tam bir güç vermez. Tüm varlıkları nihai olarak kendi kanunları karşısında aciz kılmıştır. İktidarı ikiye ayırarak erkeği ve kadını birbirine muhtaç ve şefkat bekler durumda yaratmıştır. İktidar kavgası verilerse ikisini de zedelenecek şekilde yaratmıştır.

İktidarı ikiye ayırmaktan murat şudur: Celal iktidarı, cemel iktidarı. Celal iktidarında buyurma, emretme, sözünü geçirme, vurma, kırma, işgal etme, azarlama, cezalandırma, ödüllendirme var. Bu iktidarın iyisi de olur kötüsü de. Cemal iktidarı ise Ay'ınki gibidir. Ay bir nurdur. Cemaldir. O cemel dünyaya yaklaştıkça dünyada denizler kaynar. Ay'ın böyle bir iradesi yoktur ama böyle bir sonuç doğurur. Ya da masum bir bebeğin iktidarı gibidir. Kalbiniz erir, o bebeği mutlu etmek zorunda hissedersiniz kendinizi. Onu rahat ettirmek için çırpınırsınız. Ya da bir çiçeğin iktidarı gibidir. İzlemek, koklamak, korumak istersiniz.

Cemal iktidarının özelliği, iktidar olma kastı taşımamasıdır. Güzelliğin doğal olarak etki uyandırması, muhatabı iyilik yönünde harekete geçirmesi söz konusudur. Celal iktidarında ise tesir etme ve yönlendirme dışarıdan ve kasıtlı işler, oyunun kuralıdır.

Geleneksel toplumda kadınların ve erkeklerin iktidar alanları ve iktidar türleri farklıydı. Erkeklerde celal, kadında cemel iktidarı vardı. Toplamda denge vardı. Erkek iktidarı daha zahirde, kadın iktidarı daha batında idi. Zahiri bir ontolojiye sahip olan pozitivistler batındaki kadın iktidarını görüp takdir edemediler. Zahirde baktılar, zahiri umursadılar. Zahirde iktidar açıkça erkek lehineydi. Kadını batından zahir planına çektiler, erkekle rekabete soktular. Kadın zahirde iktidarını artırdıkça batındaki iktidarını kaybetmeye başladı. Celal tecellisi edindikçe cemel tecellisini yitirdi. Cemal iktidarını kaybeden, celal iktidarı mücadelesi veren bir varlığa dönüştü.

Salt "toplumsal cinsiyet" gözüyle bakılırsa bu dönüşümler olumlu zannedilebilir. Bugün kadınlar da erkeklerin yapabildiği her işi yapabiliyor, kendi kendilerine yetiyor, ekonomik bağımsızlığın tadını çıkarıyor. Erkeklerin kendi aralarındaki rekabetiyle şekillenen sosyal hayat, artık kadın-erkek tüm insanların rekabetiyle şekilleniyor.

Elbette tüm bunların olabilmesi için kadınların güç odaklı, rekabet mizaçlı olmaları gerekiyor. Toplumsal dönüşümün evvela psikolojik bir dayanağının olması gerekiyor.

Dolayısıyla, yaşanan toplumsal dönüşümün doğal, gerekli ve güzel olduğunu varsaysak bile kadınların (ve erkeklerin) psikolojisine, aşk ve sevgi ilişkilerine, en önemlisi aileye etkisini ayrıca sorgulamak gerekir.

* * *

Kadının toplumsal iktidarının artması sürecinde ortaya çok ciddi bir sorun çıktı: İktidar yakıtıyla işleyen toplumsal hayata giren kadının kişiliği rekabetçi bir hal aldı. Rekabetçi kişiliğe bürünen kadınlar ailede cemalet iktidarı kurma güçlerini yitirdiler. Sosyal alanda celal frekansına girmiş oldukları için aileyi de o hayatın bir uzantısı olarak gördüler, bir celal ve rekabet sahasına çevirdiler. Aileyi steril tutamadılar. Yuwayı bir kale gibi koruma içgüdülerini kaybettiler. Kendilerini koruma ve güçlendirme içgüdülerini sivrilttiler. Kadının toplumsal hayata girmesi; toplumsal hayatın duygu dili olan rekabetçiliğin aileye girmesi, aileyi istila etmesi anlamına geldi. Aslında burada kritik soru şuydu: Aile, kamusal alanın bir uzantısı mıdır? Zıttı mıdır? Kamusal alan bir denizse aile denizde bir ada mıdır? Yoksa o ada da deniz tarafından yutulmalı mıdır? Ortada ada falan kalmamalı mıdır?

Modernizmle birlikte hukukun aşırı kamusal hüviyet kazanması ve devletin hayatın her noktasında iktidar kurmaya gözünü dikmesi aileyi kamusallaştırdı. Özel hukuk hüviyetinden, serbest sözleşmeci özünden kopardı. Kamusallaşan aile kamusal hayatın iktidar dinamiklerine açık hale geldi, geleneksel dengesini yitirdi. Yeni bir denge de kurulamadı ve kurulamayacaktır.

Neden mi? Çünkü rekabet hissinin tesiri altında aile kurmak dünyanın en anlamsız, en çelişkili işidir. Ailenin hikmeti, insanları kamusal hayattaki iktidar olgularından uzak tutarak dinlendirmek, onlara sevgi dünyası açmaktır. Aile bunun için vardır.

Eskiler “Yuwayı diş kuş yapar” demişler. Bugün diş kuşların yuva yapabilmesi için bir yandan sosyal hayatın rekabetçi doğasına uyum sağlamaları, diğer yandan evlerine gelip rekabetçi eğitimlerini bir anda yok etmeleri bekleniyor. Bu beklenti ne kadar gerçekçidir?

“Bu beklenti gerçekçi değil. Adil değil. Erkekler de ev işi yapsın” demekle sorun çözülmüyor. Çünkü bu türden hesapçı parametrelerle aile kurulamıyor. Aileyi hiç kurmamak daha mantıklı hale geliyor. İki tarafın da iktidar yarışı verdiği, huzur bulamadığı bir çekişme ilişkisi kurmanın hiçbir mantıklı izahı kalmıyor. Ortalık “çocuk istediği için” evlenen bencil kadın ve erkeklerle dolu. Eşiyle bütünleşmeye niyeti olmayan kişinin çocuğuna temiz sevgi vermesi ne kadar olasıdır?

Şu halde, geleneksel erkek için evliliğin anlamı, iktidar yarışının olmadığı bir hayatı yaşamak, huzur bulmaktır. İktidar hesabının yapıldığı bir evliliğin erkek için anlamı yoktur. Varsa bile bu anlam sevgi değil, tutsaklık gibi bir durum olabilir.

Kadının rekabetçi olduğu bir evlilikte erkeklerin bir kısmı kadına teslim olmuyor. Sorumsuzluk, serkeşlik yaparak iktidarı bırakmadıklarını kendi kendilerine ispat ediyor. Bir kısmı ise teslim oluyor. Teslim olunca kadın-erkek yakınsamasına onay vermiş oluyor. İki cins birbirine

benzedikçe çekim azalıyor. Duygusal derinliği olmayan bir ev arkadaşlığı ilişkisi ortaya çıkıyor. Her iki durumda da aile anlamsızlaşmış oluyor. Daha doğrusu, bir esaret birlikteliğine dönüşüyor. Sevgi birlikteliği olamıyor.

Aile içinde iktidar hesabı yapmanın kadınlar için anlamıysa daha farklı. Kadınlar aile dinamikleri içinde zahiri güçlerinin artmasını en azından kısa ve orta vadede bir kazanım olarak görüyorlar. Fakat uzun vadede bu kazanım yine dönüp kadını vuruyor. Erkekler evliliği rekabete maruz kalmak, bu maruz kalışı da boyunduruk altına girmek olarak duyumsadıkları için evlilikten kaçan, çok kadında gözü olup hiçbirinde gönlü olmayan hayırsızlara dönüşüyorlar. Karşısında düzgün, emin, metin bir adam göremeyen kadınlar ruhsal açıdan derin bir yoksunluk içine düşüyorlar.

Eskiden kadınların ufak tefek nazlarını çekmesi beklenen (ve zevkle çeken) erkek cinsinin bugün kadınların bütün tezatlı arzularını ve ruhsal bocalamalarını taşıması bekleniyor. Üstelik günün erkeği eskisine göre çok daha kırılğan... Kadınların psikolojik yükü artmış, erkeklerin taşıma kapasitesi azalmış durumda. Hal böyle olunca roller tersine dönüyor; birçok evlilikte kadınlar erkekleri taşımak zorunda kalıyor. Kahır çeken kadınlar oluyor. Bir noktada “Yeter” diyen de kadın oluyor. Boşanma taleplerinin çoğu kadınlardan geliyor. Çünkü kadınlar erkeklerin adamdan ziyade çocuk olmalarından bıkmıyor. Kimi duyarsızlığından, kimi hırçınlığından bıkmıyor. Olgun olmamalarından bıkmıyor.

İyi de adamları çocuk kılan şey ne? Kadınların ev içinde bile erkekle rekabete sokulması değil mi? Erkek ne yapsın? Kadınlara rekabete girse ve rekabette erkeksi avantajlarını kullansa kadını ezip geçecek. Hayvanlaşmış olacak. Açılan rekabet ortamında çoğu erkek hayvanlaşmamak için çocuklaşmak zorunda kalıyor.

Bazı kadınların neden serseri erkeklere ilgi duyduğu merak edilir. Sebep açıktır: Fitri kadın-erkek dengesi bozulduktan sonra bazı erkeklerin çocuklaşmamak ve kadınlaşmamak için sığındıkları kaledir serserilik, çapkınlık, duyarsızlık. Bazı kadınlar bu tür davranışlarda çiğ de olsa bir erkeklik kalıntısı görüyor. Kadınlığını tamamen kaybetmemiş kadınlar, eşlerinin az buçuk erkek kalması hatırına bu tür yanlışlarına göz yumuyor. Bu tür ayarsızlıkları olmayan, rekabetçi ev ortamında teslim bayrağını çekmiş bir erkeğin kadında bir tür ego tatminine yol açması hayal edilebilir. Fakat kalbi ve ruhani tatmine yol açması mümkün değildir.

Kısacası kadın, mağlup ettiği erkekten erkeklik göremez. Mağlup da olmamak istiyorsa en baştan rekabete girmemelidir. Geleneksel ailenin duygusal parametreleri bundan ibaretti.

Evet, değişen hayat koşulları karşısında aile dđnüşüm geğirmeliydi. Ama dđnüşüm geğirmiyor, yıkılıyor. Çünkü aile politikaları çatışmacı, rekabetçi feminist kuramın etkisiyle belirleniyor. Yeni dünya düzeninin geleneksel kurumları altüst ederek bireyi yalnızlaştırma, bireysel psikoloji üzerinden yeni, derin, kesin, mikroskobik iktidar kurma vizyonuna hizmet ediyor aile ve cinsiyet politikaları. Bilinçsizce...

Feministler erkeğin iktidar alanı olarak tanımladıkları aileyi yıkmak için her yolu deniyor. Aile zayıfladıkça, kadınlara ve erkeklere anlamsız geldikçe erkekler açısından evlilik dışı ilişki kurma imkânı artıyor. Kadınların güvencesi daha da azalıyor. Aile içinde aşırı güçlendirilmiş kadınlar, evlilik dışı ilişkiler boyutunda ise aşırı güçsüz hale gelmiş oluyor. Çünkü o türden ilişkilerde kadının hiçbir güvencesi yok. Tehdit etmek, iftira atmak gibi olanakların dışında hukuki güvencesi de pek yok. İlişi sonrasında erkekler +1 deyip yoluna devam ederken kadınlar -1 diye diye tükeniyor. Daha katı, daha sevgisiz, üstelik daha da iktidarsız hale geliyor.

Tüm paradoksal neticelerin kaynağı, erkek egemenliği falan değil. Erkek egemenliğiyle mücadele görüntüsü altında kadınların erkek gibi düşünmeye itilmesi... Erkek gibi olsalar ayrı dert, olmasalar ayrı dert ikilemine sokulmaları... Cinsiyetin etkisi azaltmaya yönelik kamusal alan teorilerinin, tamamen cinsiyet farklılığı ve çekimi üzerine kurulu duygusal ilişkilere ve aileye tatbik edilmeye çalışılması...

* * *

Aile, erkek iktidarının kurulu olduğu bir ortamdan ziyade iktidar dilinin konuşulmadığı bir ortamdır. Lütfen bu cümleyi tekrar tekrar okuyun. Bu dediğimi bugün hayal etmesi bile zorlaştı. Bu sevgi ortamını da iktidar kodlarıyla düşünmeyen (iktidar hissiyle aksiyoner ve reaksiyoner olmayan) kadın kurar, şekillendirir. Öyle olmalıdır.

Aileye dair geleneksel telkinler kadının erkekle iktidar mücadelesine girmemesini, erkeğin de kendisine verilmiş olan şekli iktidar yetkisini/sorumluluğunu en adil ve merhametli şekilde icra etmesini öğütlerdi. Bu telkinleri reddettikten sonra aileyi de toptan reddetmek gerekir. Zira aile az çok geleneksel bir kurumdur. Geleneksel bir kuruma modernist zihinle dalmak sonu gelmez didişmelere yol açar.

“Şekli iktidar” ne demek? Bir örnekle açıklayalım. Allah kelimesi Arapçada eril zamirle (Huve) anılır. Bu biçimsel bir kuraldır. Aksi caiz değildir. Caiz olmamasının kati bir nedeni ve hikmeti vardır. Hakikatte ise Allah ne erkektir ne de dişidir. Ailede erkek iktidarı da bunun gibidir. Hakikatte erkek iktidarı diye bir şey yoktur. Fakat biçimsel tercih, zahiri tercih erkekten

yanadır. Bu tercihi dengeleyen çok önemli ilkeler vardır. İslam'da kadının yeri asla erkekten geri değildir. Kadının katı pozitivist mantıkla anlaşılmayacak bir statüsü vardır.

İnce bir örnekle izah edelim: İslam'da altın takı takmak, ipek giymek kadınlara helal, erkeklere haramdır. Bu bilgiyle birlikte Fatır Suresi 33. ayeti okuyun: “Cennettekiler altın bilezikler ve incilerle süslenirler. Orada elbiseleri de ipektir”.

Dikkat edin, cennet ehli (erkek zamirleriyle) kadın gibi tasvir ediliyor. Neden? Çünkü insanda kadınlık asıldır. Allah tüm insanları *nefsun vahidetun* denilen dişilik prensibiyle yaratmıştır. Çok uzun, ayrı bir bahis... Kendiniz tefekkür ediniz (Başka konulara dair anahtarlar da bulursunuz). Propagandalara kapılmayınız. İslam'da ve tüm kadim geleneklerde erkeğin kadına önceleniyor görünmesi hakikatte hiçbir üstünlük ifade etmez. Şekli bir tercihtir, şekli bir kuraldır.

Kadın-erkek ilişkilerinin sevgi meyvesi vermesi için biçimsel bir çerçeve gerekmiş, bu çerçeve erkeğin öncelenmesi şeklinde zuhur etmiş, iç tarafta ise kadının cemal iktidarı kurması mümkün kılınmıştır. Cemal iktidarı neydi? Hiçbir iktidar (etki etme, nüfuz etme, yönlendirme, belirleme, tayin etme, sürükleme, büyüleme, hayran etme, bağlama, şekillendirme vs. vs.) kastı taşımadan ortaya çıkan güzellik ve zarafet iktidarı...

İşte kadınlar bunu yitirdi. Kadınlar bugün tatlı bir gaflet içinde doğal güzellikleriyle fitratı bozulmamış erkekleri kendilerine çekemiyorlar. Orasını burasını açarak, türlü tuhafliklar yaparak etki uyandırma peşindeler. Estetik operasyonlar, hırslı duygular, keskin fikirler, girilemez kalpler, öğrenilmiş bakışlar, hareketler, tavırlar... Müthiş bir yapaylık içinde pek çok kadının yapabildiği şey, zavallı bir çabayla dejenere erkeklere etki etmeye çalışmak, dişiliklerini erkeklığe tahvil etmek, kendilerine iktidar alanı açarak belirleyici olmaya çalışmak...

“Ben erkeklere kendimi beğendirmek zorunda değilim” diyenler de aynı olgunun diğer sorunlu yüzü, tepkisel tarafı... Onlar da erkeklerle münasebeti sevgiye bağlayamıyor, iktidar sorunsalı olarak yaşıyor. Erkeğe muhtaçlığını inkâr ederek kendini erkekleştirmek acınası bir durumdur. Maalesef çok da yaygın...

Öyleyse asıl yıkım; feminizm zehrini içen kadının yuvasında bile kendisini iktidara muhtaç hissetmesidir, iktidar dilini konuşmasıdır. Başka dil bilmez, konuşamaz hale gelmesidir.

Zehirli fikirlerden uzak kalabilen kadın, iktidarı umursamayarak muktedir olur. Muktedir oluşunu da umursamaz, tatmine çevirmez. Güzeldir ve sevilir. Doğal erkek de kıymet bilir ve sever. Aynı zamanda kadın seven, erkek sevilen olur. Sevilen ve sevgiyi alabilen kişi güçlülük statüsüne ihtiyaç hissetmez. Seven de güç gösterisine meyletmez. Böyle muhasebelere gerek kalmaz.

“Kadınlar çiçektir” sözü bugün pek çok kadına batıyor. Neden? Çünkü çiçeğin gücü yok. Öyle zannediliyor. Gerçekte çiçeğin gücü vardır. Kadınlara erkeklere kılıç çekmek yerine erkekleri manen besleme telkini verilmiş olsa çiçek olan kadınlar kılıç olan kadınlardan daha güvende ve mutlu olurdu. Kılıç dilini konuşa konuşa kadın-erkek ilişkileri düzelmedi, daha da aşındı ve çiçek olmak enayilik haline geldi. Sürekli iktidar dili konuşulduğu için sevgi korkutucu hale geldi. İnsanlar sevemez, bağlanamaz, mutlu edemez ve olamaz, sürekli didişir, kendi sığ ve acınası tatminini gözetir hale geldi.

Sonuç olarak, kadınlar erkekleri, erkekler de kadınları yitirmiş oldu. Kadınlar içlerindeki kadınlık kalıntısını tatmin edecek sağlam, güvenilir erkekleri bulamaz oldu. Erkekler de içlerindeki erkeklik kalıntısını tatmin edecek munis, sevimli kadınları bulamaz oldu. İki taraf da zarda. İki taraf da bocalamada. İki taraf da muhtaç ve yanılığında...

Materyalist ontolojinin madde planında eşitliği sağlama girişimleri tüm manevi dengeleri altüst etti. Gün geçtikçe kadınlar zarafetlerini, erkekler mertliklerini kaybediyor. Kadınlar içtenlikle sıcak olamıyor, şefkatli olamıyor, hatta ana olamıyor. Erkekler güven veremiyor, huzur ve sevgi veremiyor. Çocuğunu bile ama fiziksel ama duygusal olarak terk etmekten utanmıyor.

Ne uğruna? Kadınların ve erkeklerin sosyo-ekonomik planda benzeşmesi uğruna... Güya eşitlik uğruna... Nasıl bir eşitlik ki herkesi mutsuzlukta eşitliyor? Karşılıklı güvensizlik, bağlanamama, hissizlik, kalp kırıklıkları, milyonlarca boşanmış insan, boynu bükük çocuklar... Kaybolan gelecek...

Çözüm ne? Kitlesele çözüm var mı, varsa bile politika üretenler hayata geçirebilirler mi, emin değilim. Bir yandan kadınları ısrarla sosyo-legal rekabetlere çekip diğer yandan onlara “Sevgide rekabet hissinden arın. İktidar davası gütmeye” demek ne kadar gerçekçidir? Böyle bir ikilem karşısında ruh sağlığını korumak ne kadar mümkündür? Aile, aşk, bağlılık, mutluluk ne kadar mümkündür?

Önce iktidara oynamaları öğütlenen, sonrasında da (psikolojik) iktidarsızlık hastalığına duçar edilen kadınların, erkeklerin iktidar görüldüğü senaryoda da iktidarsız görüldüğü senaryoda da mutlu olmaları mümkün değil... Erkeklerin de mutlu olmaları mümkün değil...

Açıkladığımız paradoksları ancak orada burada bazı çiftler kendi hür düşünceleri ve özgün çözümleriyle aşabilirler. Çoğunluk, evlenmese de evlense de boşansa da kolay kolay mutlu olmaz.